

LEVERCIRROSE BIJ DE EZEL

Het resultaat van de autopsie door de Faculteit Diergeneeskunde van Gent toonde een levercirrose met toxines tot in de hersenen (hepatische encefalopathie). Bijkomende onderzoeken door een onafhankelijk lab toonden, alweer, de overmatige aanwezigheid aan van ijzer in de lever maar ook in ander weefsel.

We hoeven jullie niet te vertellen dat we behalve met ons verdriet, bleven worstelen met onbeantwoorde vragen die, wat mij betreft, ook mijn nachten verstoorden.

We hebben ons opzoekingswerk voortgezet in de hoop een antwoord te vinden op onze vragen. Samen met Marie en Alette gingen we zelf op zoek (in artikels, proefschriften... in België, maar ook in het buitenland). We schakelden onze dierenartsen in, de Faculteit Diergeneeskunde van Gent en de Donkey Sanctuary in Sidmouth (Engeland). Marie deed een oproep in het Duits aan opvangcentra gespecialiseerd in ezels.

Hoewel betrouwbare informatie over het probleem en trouwens over de ezel in het algemeen erg moeilijk te vinden is, kregen we toch een betere kijk op de zaak.

In eerste instantie meldde een Duitstalig Zwitsers ezelopvangcentrum dat ze het probleem van levercirrose bij de ezel kenden en dat het relatief vaak voorkwam. Wanneer de eerste symptomen zichtbaar worden, werkt meestal maar 25% van de lever meer, de rest is al in het stadium van fibrose.

Je kunt met een bloedafname soms al 4 jaar voor de cirrose een leverstoornis zien. Uiteindelijk zorgt die kennis voor extra-stress, omdat er gewoon geen behandeling is die het proces kan stoppen!

De Donkey Sanctuary, DE referentie wat ezels betreft, heeft ook geantwoord. Ze kennen het probleem zeer goed en het is verre van zeldzaam bij ezels. Nu is het wel zo dat we, in de opvangcentra, naast het grote aantal aanwezige ezels, maar zelden informatie krijgen over hun medicamenteuze behandeling en over hun voedingspatroon voor hun opname. Er zijn giftige planten die levercirrose kunnen veroorzaken, soms vele jaren na hun inname (zoals het Jacobskruiskruid dat ook wel het Sint-Jacobskruid wordt genoemd). Sommige ezels zijn gewoon vatbaarder voor deze aandoening.

Wat zij ons aanraden is wat wij bij ons al toegepast hadden: een reinigende behandeling, aangepast voedsel en ingrijpen als zij in de laatste fase terechtkomen (hepatische encefalopathie) en zichtbaar lijden.

Het lijkt erop dat er bij de meeste ezels die bij particulieren overlijden geen autopsie gedaan wordt en dat deze aandoening heel waarschijnlijk veel te weinig opgespoord wordt.

Een vraag bleef onbeantwoord: de overmatige aanwezigheid van ijzer in de lever, maar ook in ander weefsel. Was dit het gevolg of de oorzaak? De Gentse faculteit ging grondig te werk tijdens de autopsie en stuurde stalen van verschillende weefsels naar een onafhankelijk gespecialiseerd laboratorium. Daar kwam de overmatige aanwezigheid van ijzer aan het licht.

Andere opvangcentra doen dit soort monsterneming en analyse niet. We konden dus niet vergelijken. Onze dierenartsen en ook andere aan wie we de vraag stelden, denken dat het hier eerder om een gevolg gaat. De uitleg die ze geven is de volgende: De lever is het orgaan dat onder meer ijzer afvoert. Als hij al jaren niet meer naar behoren werkt, is het logisch dat het ijzer niet meer normaal afgevoerd wordt, maar het opslaat.

Ondanks de eerder geruststellende antwoorden, bleven we ongerust. Want uit sommige artikels, die weliswaar over paarden gingen en niet over ezels, blijkt dat het voer van de paarden vaak te veel ijzer bevat.

We wilden het probleem tot op de bodem uitspitten en deden een beroep op een dierenarts gespecialiseerd in paardenvoer. Zij heeft de rantsoenen van onze ezels geanalyseerd en berekend (voer, voedingssupplementen...). Wat haar betreft zijn de voeding van onze ezels en het aanwezige ijzergehalte helemaal niet overmatig. Haar conclusie is dus dezelfde. Het is de slechte werking van de lever, jarenlang, die deze aanwezigheid van ijzer in de weefsels veroorzaakt en niet andersom. Ze bevestigt ook dat leverzwakte bij ezels gekend is, maar niet goed gedocumenteerd.

Kort samengevat: het goede nieuws is dat er geen specifiek probleem is in ons opvangcentrum, gezien de leverproblemen gekend zijn en relatief vaak voorkomen bij ezels. Het slechte nieuws is dat, gezien het grote aantal ezels die bij ons verblijven, de kans groot is dat we er nog mee geconfronteerd zullen worden en dat er geen enkele behandeling voorhanden is. Het enige wat we kunnen doen is de voeding en de depuratieve behandelingen zo goed mogelijk aanpassen en de ezels in de beste omstandigheden begeleiden tot het einde

toe. De ziekte kan immers niet gestopt worden.

Voor wie meer bijkomende informatie wenst over de voeding van ezels die lijden aan leverstoornissen, geven we de link naar het artikel gepubliceerd door de Donkey Sanctuary:

Muriel